CZĘŚĆ XLIII — № 21. ROK 22 — (1851.)

TYGODNIK
PETERSBURSKI.

GAZETA URZĘDOWA
KRÓLESTWA POLSKIEGO.

Wychodzi we WTORKI i PIĄTKI. Prenumerata przyjmuje się pod adresem do Wydawcy Tygodnika w Petersburgu, lub do Expedycyi Gazet Petersburskiego Pocztamtu, nadto we wszystkich Pocztowych urzędach w Cesarstwie i Królestwie.

Cena: ROCZNA w Rossyi z pocztą, a w Stolicy, z noszeniem do mieszkań, 15 rubli. POŁROCZNA 8 rubli srebrem.

WTOREK, 20 Marca. / 1 Kwietnia.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

PETERSBURG, 19/31 Marca.

Przez Rozkazy dzienne Cesarskie w Wydziale Wojskowości, mianowani: 12 Marca, zostający przy korpusie Gwardyi Jenerał-porucznik *Bibikow 3*, Naczelnikiem 3 dywizyi pieszej; Dowodzca 2 brygady 12 dywizyi pieszej, Jenerał-major *Marin 2*, Dowodzącym 15 dywizyą pieszą; pełniący obowiązki Naczelnika Inżenjerów Czynnej Armii, Jenerał-major *Staniukowicz*, Drugim Komendantem twierdzy Nowogeorgjewska; — Otrzymuje dymissyą Pułkownik pułku Huzarów Jenerał-Feldmarszałka hrabi Radeckiego *Sulima 1*, z powodu interessów familijnych, z rangą Jenerał-majora, mundurem i pensyą ⅓ żołdu; — 13 Marca, zostający przy Osobie J. C. Wysokości Następcy Cesarzewicza, Jenerał-porucznik *Arbuzow 1*, mianowany Inspektorem bataljonów zapasowych Gwardyi i bataljonów rezerwy i Depo Grenadyerów, z pozostaniem Jenerał-adjutantem; — Liczący się w Armii Jenerał-major *Sojmonow*, mianowany Dowodzcą 2 brygady 12 dywizyi pieszej; — 14 Marca, liczący się w Artylleryi konnej, zostający przy Wileńskim Wojennym, Grodzieńskim, Mińskim i Kowieńskim Jenerał-Gubernatorze Pułkownik *Rossett*, podniesiony do rangi Jenerał-majora i mianowany Cywilnym Gubernatorem Wileńskim.

— Przez takiż Rozkaz dzienny w Wydziale służby Cywilno-wojskowej, z dnia 11 Marca, zostający przy Departamencie Prowiantskim, Radzca Stanu *Spirowski*, mianowany Zarządzającym Kremienczugską Prowiantską Kommisyą.

Rozkazy dzienne Cesarskie *w Wydziale służby Cywilnej, wydane w Petersburgu.*

4 Marca. Przyjęci zostają do służby, dymissyonowani: Radzca Honorowy *Dobrowolski* na Dozorcę Kijowskich Domów Roboczego i Poprawy, i Rejestrator Kollegialny *Szczyrzecki* na Urzędnika Kancellaryi tamecznego Rządu Gubernijalnego; — Otrzymują dymissyą od służby, dla słabości zdrowia: Radzcy Honorowi: Kopyski powiatowy Mierniczy *Budnyj* z mundurem i Sekretarz Magistratu Mińskiego *Żegotta*, i Naczelnik Stołu Sądu ziemskiego Szawelskiego, Sekretarz Gubernijalny *Preker;* — Zostają uwolnieni od służby: Starszy Assesor Sądu ziemskiego Łuckiego, Radzca Honorowy *Monastyrski* i Dozorca 1 okręgu powiatu Dziśnieńskiego, Rejestrator Kollegialny *Cieszkowski;* — Przeniesieni: Urzędnik do poleceń szczególnych przy Kuratorze Kijowskiego Naukowego Okręgu, Kamer-junker, Assesor Kollegialny *Sielecki* do Wydziału Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i mianowany takimże Urzędnikiem klassy VI przy Kijowskim Wojennym, Podolskim i Wołyńskim Jenerał-Gubernatorze, i Sekretarz Wiłkomirskiej Szlacheckiej Opieki Sekretarz Kollegialny *Jodkowski*, na Dozorcę częściowego Policyi Kowieńskiej.

6 tegoż m. Przyjęci zostają do służby: dymissyonowani, Radzca Dworu *Godenius* na Cenzora Wileńskiego Komitetu Cenzury, i Sekretarze Gubernijalni: *Śnitko* na Dozorcę honorowego Mińskiej szlacheckiej powiatowej Szkoły i *Łochow* na Dozorcę uczniów Gymnazyum Witebskiego; z rangą Sekretarza Kollegialnego, Kandydaci Cesarskich Uniwersytetów: Charkowskiego *Sokalski* na Pomocnika Bibliotekarza tegoż Uniwersytetu i Św. Włodzimierza *Malherb* na Młodszego Nauczyciela Kijowsko-Peczerskiej powiatowej szlacheckiej Szkoły; Rzeczywiści Studenci Cesarskich Uniwersytetów: Moskiewskiego *Weryha* na Młodszego Nauczyciela Lidzkiej powiatowej szlacheckiej Szkoły, Św. Włodzimierza *Kolenko* na takiegoż Nauczyciela klass równorzędnych Gymnazyum Rówieńskiego, i Dorpatskiego *Palczewski* na takiegoż Nauczyciela Gymnazyum Wileńskiego; — Otrzymują

dymissyą od służby: dla słabości zdrowia, Zarządzający Orenburgską Izbą Dóbr Państwa Radzca Stanu *Strokowski*, Starszy Nauczyciel Kijowskiego 2 Gymnazyum Radzca Dworu *Nikołajewski* i Nauczyciel Gymnazyum Kamieniec-Podolskiego Sekretarz Kollegialny *Bułatow*, ostatni z mundurem; na własną prośbę, Dozorca honorowy Szkół powiatu Sokolskiego Sekretarz Kollegialny *Imbra;* z powodu zwinięcia etatu, Ekonom drugiego szlacheckiego Pensyonatu przy pierwszém Gymnazyum Kijowskiém Sekretarz Gubernijalny *Mackiewicz* i Dozorca Szpitalu Zakładów Wychowania tegoż Gymnazyum 9 klassy *Adamski;* — Mianowany: Pomocnik Naczelnika Stołu Grodzieńskiej Izby Sądu Kryminalnego *Murzicz*, pełniącym obowiązki Naczelnika Stołu tejże Izby; — Przeniesiony: Urzędnik Kancellaryi Gubernatora Cywilnego Moskiewskiego, Sekretarz Kollegialny *Zessel*, na Starszego Nauczyciela Wileńskiego Szlacheckiego Instytutu.

7 tegoż m. Otrzymuje dymissyą od służby, na własną prośbę: Zostający przy majątkach obywatelskich w powiatach Mińskim i Ihumeńskim Lekarz *Żochowski;* — Przeniesieni: Dozorca okręgowy gubernii Grodzieńskiej powiatu Sokolskiego, Radzca Honorowy *Niemyski*, na Ekonoma Białostockiego Instytutu Panien szlachetnych, i Członek Lepelskiego powiatowego Komitetu do ustanowienia cen na trunki, Rejestrator Kollegialny *Jacyna*, na Sędzię powiatowego Horodeckiego, z wyboru szlachty.

8 tegoż m. Mianowany: Naczelnik okręgowy Wiatski, dymissyonowany Podpułkownik *Feber-Fajgel*, Zarządzającym Orenburgską Izbą Dóbr Państwa; Wykreśleni ze spisów zmarli: Podolski gubernijalny Mierniczy Radzca Dworu *Czajkowski* i Horodniczy Radomski, dymissyonowany Podpułkownik *Szydłowski.*

— Przez Reskrypta Cesarskie z dnia 10 Marca, mianowani kawalerami orderu Orła Białego, Królewsko-Duńscy: Minister Spraw Zagranicznych, Szambelan Króla Jmci *Redtz* i Minister Wojny, Jenerał-porucznik *Hansen;* — orderu Św. Anny 1 klassy, Poseł nadzwyczajny i Minister pełnomocny przy Dworze C.-Rossyjskim baron *Plessen.*

— Przez Ukaz Cesarski do Kantoru Dworu, z dnia 27 Lutego, Marszałek powiatu Krzemienieckiego, Assesor Kollegialny *Swiejkowski*, mianowany Kamer-junkrem Dworu Cesarskiego.

UKAZY RZĄDZĄCEGO SENATU.

8 Lutego. Z ogłoszeniem potwierdzonego przez N. Cesarza Zdania Rady Państwa o tém, iż Prezydenci i Członkowie Sądów handlowych w Odessie, Taganrogu, Kerczu i Izmailu mają być wybierani na cztery lata.

9 tegoż m. Z ogłoszeniem o wydrukowanym *czternastym* Dalszym Ciągu Układu praw (XIV Продолженіе Свода Законовъ).

12 tegoż m. O przyłączeniu słobody Podgorodnieudyńskiej do miasta Niżnieudyńska w Irkutskiej gubernii.

14 tegoż m. O cenie soli w magazynach skarbowych w kraju Zakaukazskim, w gubernii Stawropolskiej i na Czarnomorskiej linii.

14 tegoż m. Z ogłoszeniem potwierdzonego przez N. Cesarza Zdania Rady Państwa o tém, iż będący pod śledztwem lub pod sądem urzędnicy mogą być uwalniani od służby na własną prośbę, lecz nie mogą wyjeżdżać z miejsca gdzie się odbywa, lub ma odbyć śledztwo lub sąd, bez pozwolenia władzy policyjnej lub sądowej, i zawsze za podpisaném zabowiązaniem się do stawienia się niezwłocznie na zażądanie sądu albo śledzących urzędników.

Tegoż dnia. Z ogłoszeniem na rok 1851 taxy opłat, należących szpitalom cywilnym, za leczenie osob wojskowych i za koszta pogrzebu umarłych.

15 tegoż m. O tém, iż uchwały gmin wiejskich co do wykreślenia z gmin włościan skarbowych, ludzi źle się prowadzących, uznają się za ważne, jeśli uchwała zapadnie za zgodą dwóch trzecich całej liczby obecnych na wiejskiej gromadzie.

24 tegoż m. O wydzielaniu gruntów we Wschodniej Syberyi dla zaprowadzenia pszczelnego gospodarstwa.

26 tegoż m. O tém, iż bilety Liflandskiego włościańskiego Banku mogą być eskontowane w Ryzskim kantorze Handlowego Banku, podobnie jak bilety kass kredytowych Liflandskiej, Estońskiej i Kurlandskiej.

Tegoż dnia. Z ogłoszeniem potwierdzonego przez N. Cesarza Zdania Rady Państwa o zmianie przepisów, tyczących się handlu w Kiachcie.

2 Marca. Z ogłoszeniem Rozkazu N. Cesarza, aby, w celu ułatwienia *nadzwyczajnego kupna* koni, dla rezerw jazdy, w razie gdyby je formowano w wojennej potrzebie, remonterom, razem ze stajniami dla remontowych depo, wyznaczane były i pastwiska dla koni, podobnie jak się wyznaczają dla remonty gwardyi.

— W dniu 8 Lutego b. r. od Ministerstwa Skarbu wydany został francuzkiemu poddanemu Janowi *Rousseau*, na lat sześć, wyłączny przywilej, na wynaleziony przez niego apparat do osadzania czyli strącania wapna z syropów cukrowych za pomocą kwasu węglowego.

— Od Ministerstwa Skarbu wydane zostały przywileje wyłączne: 1) Panu J. B. *Moinier* na sposob przygotowywania kwasów tłustych, potrzebnych do wyrabiania świec stearynowych, oraz zdatnych do użycia w innych sposobach oświetlania — 2) P. *Huytens* z Bruxelli, na udoskonalony sposób wyrabiania skór.

— Umarli tu w Petersburgu: małżonka Jenerał-porucznika *Lichardow* i Radzca Tajny J. *Murawjew-Apostoł.*

KRÓLESTWO POLSKIE,

Warszawa, 20 Marca.

Rozkazy do Zarządu Cywilnego Królestwa Polskiego, z dnia 16 (28) Lutego 1851 roku.

Przez postanowienia Rady Administracyjnej,

W Wydziale Kommisyi Rządowej Sprawiedliwości, miano-

wani: Podprokurator przy Sądzie Appelacyjnym Królestwa Stanisław Kuczborski, pełniącym obowiązki Prokuratora Królewskiego przy Sądzie Kryminalnym gubernii Warszawskiej; Podprokurator przy Sądzie Kryminalnym gubernii Warszawskiej Jan-Bonawentura Dębski, pełniącym obowiązki Podprokuratora przy Sądzie Appelacyjnym; Assesor Trybunału Cywilnego, pełniący obowiązki Podsędka Sądu Pokoju Okręgu Zamojskiego Tomasz Gąsiewski, pełniącym obowiązki Sędziego Trybunału Cywilnego gubernii Lubelskiej w Lublinie; Podpisarz Trybunału Cywilnego gubernii Radomskiej w Radomiu Józef Radgowski, i Assesor Sądu Policyi Poprawczej Wydziału Pultuskiego Michał Miszkiewicz, pełniącymi obowiązki Assesorów Prokuratoryi w Królestwie.

W Wydziale Kommisyi Rządowej Sprawiedliwości, mianowani: Pisarz Sądu Pokoju Okręgu Sejneńskiego Kazimierz Obuchowski, pełniącym obowiązki Podsędka Sądu Pokoju Okręgu Zamojskiego, i Assesor Sądu Policyi Poprawczej Wydziału Zamojskiego, Magister prawa Józef Myszkowski, pełniącym obowiązki Assesora Sądu Kryminalnego gubernii Lubelskiej.

Przez rozporządzenia Kommisyj Rządowych i władz oddzielnych,

W Wydziale Kommisyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, mianowani: 2 Budowniczy Gubernijalny Warszawski Franciszek Reinszein, pełniącym obowiązki Budowniczego Gubernijalnego Warszawskiego i Budowniczy powiatu Warszawskiego, Radzca Honorowy Ludwik Bethier, pełniącym obowiązki Pomocnika Budowniczego Gubernijalnego Warszawskiego.

W Wydziale Kommisyi Rządowej Sprawiedliwości, mianowani: Pełniący obowiązki Tłumacza języka Rossyjskiego przy Sądzie Appelacyjnym Królestwa Adam Bichniewicz, pełniącym obowiązki Referenta w Biurze Kommisyi Rządowej Sprawiedliwości, z pozostawieniem przy dotychczasowych obowiązkach; Sekretarz klassy 2 w Biurze Kommisyi Rządowej Sprawiedliwości Włodzimierz Glass, pełniącym obowiązki Sekretarza 1 klassy w tejże Kommisyi; Aplikant Sądowy przy Trybunale Cywilnym w Warszawie Kajetan Mijakowski, pełniącym obowiązki Sekretarza klassy 2 w Biurze Kommisyi Rządowej Sprawiedliwości, licząc od włącznie dnia 26 Maja (7 Czerwca) 1850 roku; Pisarz Sądu Pokoju Okręgu Maryampolskiego Alexander Głowiński, pełniącym obowiązki Assesora Sądu Policyi Poprawczej Wydziału Kalwaryjskiego; Pisarz Sądu Policyi Poprawczej Wydziału Kalwaryjskiego Mateusz Miszkiel, pełniącym obowiązki Pisarza Sądu Pokoju Okręgu Maryampolskiego; Podpisarz Sądu Policyi Poprawczej Wydziału Kalwaryjskiego Józef Nowodworski, pełniącym obowiązki Pisarza w tymże Sądzie.

W Wydziale Kommisyi Rządowej Przychodów i Skarbu, mianowani: Referent Wydziału dóbr i lasów Rządowych w Kommisyi Skarbu Faustyn Chmieliński, pełniącym obowiązki Kommisarza Ekonomicznego; Referent Sekcyi Celnej w Wydziale dochodów niestałych w Kommisyi Skarbu Ignacy Piorunowski, pełniącym obowiązki Referenta w Wydziale dóbr i lasów Rządowych w tejże Kommisyi; Rewizor Okopów Warszawskich Tomasz Samczyński, pełniącym obowiązki Kontrolera Skarbowego powiatu Pilickiego; spadły z etatu Urzędnik Wydziału Górnictwa Henryk Markowski, pełniącym obowiązki Rewizora Okopów Warszawskich; Referent 3 Sekcyi Skarbowej w Rządzie Gubernijalnym Radomskim Ludwik Sawicki, pełniącym obowiązki Kontrolera Skarbowego powiatu Ostrołęckiego; b. Kontroler Kassy powiatu Warszawskiego Kazimierz Moczarski, pełniącym obowiązki Rachmistrza do interessów propinacyjnych w biurze Naczelnika Powiatu Warszawskiego; Asystent Archiwum Kontroli Skarbowej gubernii Augustowskiej Andrzej Sukwicz, pełniącym obowiązki 2 Rachmistrza tejże Kontroli; b. Podsekretarz Heroldyi Sylwester Walderowicz, pełniącym obowiązki Asystenta Kontroli Skarbowej gubernii Augustowskiej; Inspektor Składu Głównego Tabak w Warszawie Ludwik Hildt, pełniącym obowiązki Starszego Kontrolera w biurze Administracyi dochodów Skarbowych tabacznych; Podrewizor Józef Karwowski, pełniącym obowiązki Rewizora dochodów Skarbowych tabacznych.

W Banku Polskim, mianowani: Dyetaryusz Antoni Makowski, i Podrachmistrz Mikołaj Wątrobski, pełniącym obowiązki Rachmistrzów 3 klassy.

W Okręgu Naukowym Warszawskim, mianowani: Pełniący obowiązki Nauczyciela przy Szkole Powiatowej w Łomży Paweł Dębowski, młodszym Nauczycielem przy Gymnazyum Gubernijalném w Lublinie; Guwerner niższy Henryk Fielsach, Nauczycielem przy Szkole Powiatowej w Łomży; pełniący obowiązki Inspektora b. Gymnazyum w Łomży, Sekretarz Kollegialny Alexander Rafalski, Nadzorcą etatowym przy Szkole Powiatowej w Łomży, i pełniący obowiązki Inspektora b. Gymnazyum w Siedlcach Hipolit Jakubowski, Nadzorcą etatowym przy Szkole Powiatowej w Siedlcach.

W Wydziale Kommisyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, mianowani: Sekretarz 1 klassy w Kommisyi Rządowej, Assesor Kollegialny Frankowski, pełniącym obowiązki Sekretarza w Sekcyi Assesorów Duchownych, i Rachmistrz 3 klassy, Sekretarz Kollegialny Bossakiewicz, pełniącym obowiązki Sekretarza 1 klassy w tejże Kommisyi.

W Wydziale Kommisyi Rządowej Sprawiedliwości, mianowani: Pisarz Sądu Policyi Poprawczej Wydziału Pułtuskiego Ludwik Kołomyjski, pełniącym obowiązki Assesora, i Podpisarz Bolesław Stankiewicz, pełniącym obowiązki Pisarza tegoż Sądu, obaj ze starszeństwem od włącznie 9 (21) Sierpnia 1850 roku.

W Wydziale Kommisyi Rządowej Przychodów i Skarbu, mianowani: Naczelnik Kontroli Skarbowej w Lublinie Xawery-Hipolit Przewoski, pełniącym obowiązki Naczelnego Kontrolera Kontroli Skarbowej w Warszawie; Naczelny Kontroler Kontroli Skarbowej w Warszawie, Assesor Kollegialny

*

Onufry Wścieklica, pełniącym obowiązki Referenta Sekcyi Skarbowej w Rządzie Gubernijalnym Warszawskim.

W Administracyi Rządowej Dochodów Skarbowych Tabacznych, Rewizor Stanisław Kryński, pełniącym obowiązki Urzędnika do szczególnych poruczeń przy Administracyi; Podrewizorowie: Seweryn Winnicki i Jan Wądołowski, pełniącymi obowiązki Rewizorów; Magazynier fabryki Tabak w Sielcach Mikołaj Adelsztejn, p. o. Rewizora; Kontroler fabryki Tabak w Krośniewicach Ignacy Krzewski, p. o. Rewizora; Magazynier fabryki Tabak w Krośniewicach Juliusz Wernik, p. o. Magazyniera fabryki Tabak w Sielcach; Kontroler w biurze Administracyi Mikołaj Rouget, p. o. Dozorcy Składu Tabak w Płocku; Kontroler fabryki Tabak w Działoszynie Michał Przybylski, p. o. Kontrolera fabryki Tabak w Krośniewicach; Kontroler Składu Tabak w Radomiu Alexander Jezierski, p. o. Kontrolera fabryki Tabak w Suwałkach; Assystent Kontroli w biurze Administracyi Wincenty Galicki, p. o. Kontrolera fabryki Tabak w Radomiu; Kancellista, w biurze Administracyi Jan Szczyciński, p. o. Kontrolera fabryki Tabak w Działoszynie; Kancellista w biurze Administracyi Adolf Frankensztejn, p. o. Asystenta Kontroli w biurze Administracyi, i Kontroler Składu Tabak w Radomiu Karol Czajkowski, p. o. Magazyniera fabryki Tabak w Krośniewicach.

— Namiestnik Królestwa oświadcza swoje podziękowanie Podsekretarzowi Stanu przy Radzie Administracyjnej, Rzeczywistemu Radzcy Stanu Petrow, za gorliwe wypełnienie danego mu zlecenia rozdziału wsparcia, przez Namiestnika przeznaczonego dla osób poszkodowanych skutkiem pożaru dnia 3 (15) Sierpnia 1850 roku, wydarzonego w Warszawie przy ulicy Koźlej, i Naczelnikowi Kancellaryi Kommisyi Umorzenia długów Królestwa Polskiego, Radzcy Dworu Kassjanowiczowi, mającemu udział w tejże pracy.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

NIEMCY.

WIEDEŃ, *18 Marca.* Były Minister Sprawiedliwości P. Schmerling został mianowany Prezesem Senatu i Najwyższego Trybunału, oraz Sądu Kassacyjnego.

— Wczora odbyła się pierwsza podróż po drodze żelaznej, nowoodkrytej z Werony do Mantui.

— Piszą z nad morza Adryatyckiego do Gazety Lipskiej, 6 Marca: «Wielkie skupienie wojsk austryackich ma miejsce nad granicami Piemontu i Szwajcaryi. W ostatnich dwóch tygodniach przeszło 25,000 żołnierzy, idących z głębi kraju, przeciągnęło przez Isontza; 5,000 są przeznaczone na wzmocnienie garnizonów austryackich w Państwie Papiezkiém, reszta skierowana na Medyolan, Pawiją i Como. Główne siły będą skoncentrowane między jeziorami Maggiore i Como, gdzie stykają się granice Piemontu i Kantonu Tessin. W każdym razie zdaje się rzeczą pewną, że jeżeli wypadnie konieczność wkroczenia do Szwajcaryi, to nastąpi przez Vorarlberg, jezioro Konstancyeńskie i dolinę Renu, do kantonów północnych, zewsząd otwartych.

«Zresztą położenie Włoch jest takie, że Austrya zmuszona jest ciągle trzymać za rękojeść miecza, jeżeli nie chce wystawić na sztych i bezpieczeństwa własnego i tych Panujących Włoskich, którzy w niej swą ufność położyli. Gabinet Sardyński jest zanadto słaby, iżby stawić długo czoło ryczałtowi rewolucyjnemu, który coraz więcej zaczyna górować w Izbach, i dla utrzymania swojej niezależności Monarchicznej będzie musiał wybrać między pomocą Francyi lub Austryi. Jeżeliby Gabinet Turyński zwrócił się ku Francyi, wiadomo jakie niebezpieczeństwo wyniknęłoby z prowincyą Sabaudyi, gdzie nie tylko język, ale i obyczaje francuzkie unarodowiły się oddawna.

«W Toskanii machinacye demokratyczne nie ustają, zwłaszcza w Liwurnie, która jest zbiegowiskiem agentów Mazziniego. W niedostatku własnych środków Wielki Xiążę nie może inaczej uczynić, jak prosić Austryą o znaczniejsze posiłki. Przysłane będą nowe dwa pułki: jeden dla wzmocnienia załogi Liwurny, a drugi Pizy i Sienny.

«W tej chwili wojska austryackie we Włoszech są rozłożone następnie: 25,000 w Państwie Papiezkiém, 8,000 w Xięztwach Modeny i Parmy, 150,000 w Lombardyi i prowincyi Weneckiej, co wynosi przeszło 200,000 żołnierza.

FRANKFURT, *16 Marca.* Podług wiadomości z Wiednia, odebranych drogą nadzwyczajną, Gabinet Wiedeński ma stałe postanowienie, w razie, jeżeliby odpowiedzi Pruss na propozycye Austryackie nie były zaspokajającemi, uważać konferencye Drezdeńskie za zerwane i przenieść dalsze narady na Sejm Frankfurtski, którego czynności są tylko zawieszone.

HAMBURG, *18 Marca.* Wczora po południu odpłynął ztąd, na okręcie *Hamburg*, pierwszy transport żołnierzy, zwerbowanych tu dla armii Brezylskiej; w ich liczbie jest 27 oficerów.

SZWECYA i NORWEGIJA.

CHRISTIANIA, *11 Marca.* Wczora Król Jmć opuścił nasze miasto, eskortowany przez gwardyą miejską konną.

— Piszą ze Stockholmu, pod d. 4 Marca:

«Na prośbę Sejmu Król odłożył posiedzenia jego na miesiąc jeden. Wiadomości, odebrane tu o rozruchach jakie były zaszły w Norwegii, przedstawiają ten kraj jako zostający w stanie fermentacyi powszechnej, jakkolwiek to usposobienie przypisują niedostatkowi pieniędzy. Agenci socyalizmu są tu niezmiernie czynni, i gazety, opowiadające ich doktryny, czytane są z największą chciwością.«

— Podług podań, przesłanych ostatniemi czasy przez Gubernatorów cywilnych, ludność Królestwa Szwedzkiego wynosi obecnie 3,533,200 mieszkańców, z których 1,842,000 mężczyzn a 1,690,800 kobiet.

Od roku 1846 ludność powiększyła się o 210,298 osób, co składa w ogóle 6 procent, czyli po $1\frac{1}{5}$ procentu rocznie.

ANGLIJA.

LONDYN, *18 Marca.* Na wczorajszém posiedzeniu Izby Gmin, rozprawy nad billem katolickim wpadły w taką monotoniją, która dowodzi, że bill ten podupadł na znaczeniu i że nie w nim zawiera się dziś właściwy interess położenia. Prócz P. Goulburn, dawali się słyszeć jedynie mówcy drugorzędni. Przyjdzie zapewne niezwłocznie do jakiegokolwiek rozwiązania w tym przedmiocie, bo Izba niecierpliwie oczekuje zapowiedzianych popraw budżetu, od przyjęcia lub odrzucenia których zależeć będzie los Gabinetu. Tymczasem to oczekiwanie wywiera najgorszy wpływ na sprawy handlowe, które są w stagnacyi i zawieszeniu.

— Donoszą, że dość sucha i drażliwa korrespondencya wymieniona została między Gabinetami Brezylskim i Angielskim z powodu działań eskadry tego ostatniego Rządu w wodach Brezylskich. W Bahia, 14 Lutego, rozeszła się wiadomość, że *Cormorant* schwytał kilka okrętów Portugalskich, podejrzanych o frymarki murzynów, i wysadził na powietrze fort Mar, w którym znajdowało się kilka tysięcy beczek prochu.

Eskadra Brezylska wyszła pod żagle dla blokowania La Plata w razie wojny z Buenos Ayrès. Armija, stojąca nad granicą, podniesiona została do 12,000 ludzi. Potwierdziła się pogłoska, że Brezylija zawarła traktat z Rplitą Paraguayską przeciw Dyktatorowi Rosas.

— Podług korrespondencyj Gazety Belgijskiej *Indépendance*, demokracya lądowa zamierza osnuć propagandę swoją na wielką stopę w Londynie, w czasie Wystawy powszechnej. Propaganda ta ma mieć charakter trojaki: religijny, socyalny i polityczny. Ledru Rollin, Ludwik Blanc i Caussidière będą przedstawiali Francyą, Mazzini Włochy, jenerał Hang, Ruge, Struwe i Ronge Niemcy. Dyplomacye krajów lądowych, interessowanych w zapobieżeniu podobnym zgorszeniom, porozumiewają się już w tym względzie z naszym Rządem.

— Gazeta jedna, analizując położenie Ministrów i czyniąc uwagi nad ostatniém posiedzeniem Izby Gmin, dodaje: «Ale Gabinet Whigów zagrożony jest nową klęską w przyszły Piątek. Minister Skarbu, P. Ch. Wood, wprowadzając do budżetu nowe plany, będzie musiał zbijać własne swoje niedawno wniesione projekta i wyznać w obliczu Izby, że się grubo mylił we wszystkich swych poprzednich pomysłach. Zachodzi pytanie: czy po tak jawnych sprzecznościach i tak bezczelném zaprzaniu się własnych przekonań, Gabinet może bytować dalej? Nam się zdaje zuchwałością utrzymywać, że dziś wszystkie trudności już uprzątnione i przesilenie minęło. W tej całej sprawie jedno co jest jawném i niezaprzeczoném, to zwycięztwo partyi katolickiej. P. Wiseman, mianowany przez Papieża Arcybiskupem Westminsterskim, stał się nie tylko przyczyną upadku liberalnego Gabinetu, ale postawił najgorliwszych zwolenników Kościoła anglikańskiego w konieczności ustąpienia na ten raz najniebezpieczniejszym swym wrogom. Co się tyczy samych zwycięzców, rzeczą jest wątpliwą azali potrafią skorzystać z tego tryumfu z należytém w swej polityce umiarkowaniem: dość jest przypomnieć, jak często, z ich strony, po jedném nadużyciu następowało drugie i jak za zaspokojeniem jednego, następowało nowe roszczenie.»

FRANCYA.

PARYŻ, *19 Marca.* Izba Prawodawcza zajmowała się wczora z największém roztargnieniem rozprawami nad prawem o cukrach.

— Kommisya Izby ukończyła rozbiór projektu prawa organizacyi Gwardyi i jest za przyjęciem takowego projektu.

— Rozruchy, wybuchłe w St. Amand (Depart. Nièvre), są poskromione; 20 osób aresztowano.

— Prezes Izby Prawodawczej, P. Dupin (starszy), pokilkakroć już zapowiadał, że opuści tę posadę; ale teraz stan zdrowia jego dotyla się pogorszył, iż będzie musiał ziścić ten zamiar, dla przepędzenia pięknej pory na wsi. Poda się on do dymissyi w końcu Kwietnia, dla tego ażeby Izba miała czas obmyślić kogo wybierze na jego następcę, przed dniem odnowienia miesięcznego biur Izby, to jest przed 12 Maja.

— P. Donoso Cortès, margrabia de Villagama, Poseł nadzwyczajny i Minister pełnomocny Królowej Jmci Hiszpańskiej przy Rplitej Francuzkiej, przybył w tych dniach do Paryża.

— Na posiedzeniu 17 Marca, Akademija Nauk obrała większością 34 głosów P. Gagnard - Latour na posadę wakującą po zgonie P. Gay-Lussac.

— Wiadomo, że Kardynał Fornari bawił tu czas jakiś dla wyjednania od Rządu naszego nowych posiłków siły zbrojnej. Teraz piszą z Rzymu, że za powrotem do tej stolicy, Kardynał oznajmił Jenerałowi Gemeau, że armija francuzka w Rzymie wzmocniona będzie do 10,000 ludzi. Nad granicą Państwa Papiezkiego stoi korpus neapolitański od 4,000 ludzi.

TURCYA.

KONSTANTYNOPOL, *7 Marca.* W przeszły Poniedziałek pałac Sułtanki Adilé, siostry Jego Sułtańskiej Mości, małżonki Ministra Wojny, Mehemet-paszy, spalił się prawie ze wszystkiemi bogactwami, jakie się w nim znajdowały i które szacują na kilka miljonów piastrów. Sama Sułtanka Adilé była w wielkiém niebezpieczeństwie.

W nocy na 25 Lutego inny pożar wszczął się w pałacu zamieszkanym przez Seraskiera Mehemet-Ali. Mimo znaczne postępy, jakie w ostatnich czasach służba ogniowa w Turcyi uczyniła, niepodobna było ochronić ani części pałacu, który zgorzał do szczętu; kobiety, składające harem, z wielką trudnością zdołały uratować nieco ze swych kosztowności.

— Piszą z Konstantynopola 25 Lutego: «Porta jest nader niespokojna z obrotu, jaki biorą sprawy Egyptskie, tym więcej że Abbas - pasza zdaje się działać jedynie pod wpływem obcego natchnienia. Jeden z urzędników Poselstwa Au-

stryackiego uda się niezwłocznie do Kiutahia dla oznajmienia znajdującym się tam 60 wychodźcom węgierskim że mogą odzyskać wolność, jeżeli przyjmą amnestyą Cesarską z warunkiem, iżby noga ich nigdy nie postała na ziemi austryackiego Państwa; zresztą mogą wybrać sobie miejsce pobytu jakie się im podoba. Wszakże 15 czy 16 wychodźców są z amnestyi wyłączeni, a w ich liczbie są Kossuth i jego żona, Bathianyi i Perczel.

— Statek parowy Rządowy przywiozł tu z Samos 27 przywodzców buntu, który był zaszedł na tej wyspie; wszakże nie są oni trzymani w więzieniu, ale w domu prywatnym; tymczasem ciągnie się śledztwo.

— Chozrew-pasza, który prawie bez przerwy był przez lat 35 u steru Rządu, potém, jak wiadomo, wygnany do wspaniałej swej letniej rezydencyi nad brzegami Bosforu, umarł tam w ostatnich dniach, mając lat przeszło 90. Ogromna jego fortuna dostaje się jednej z jego niewolnic, z którą się był zaślubił na tydzień przed śmiercią.

— Podług wiadomości z Bosnii z dnia 3 Marca, powstańcy Krainy są w znacznej liczbie i, jak wiadomo, zajęli Bonialukę, której ludność chrześciańska musiała się wynieść do Sarajewo. Oddział wojsk wysłany został przeciw nim z Trawnik, a inne oddziały ciągnęły im na spotkanie, tak że zniesienie buntowników zdaje się być rzeczą pewną, tém więcej, że niezgoda panuje pomiędzy niemi samemi.

NAJPÓŹNIEJSZE WIADOMOŚCI.

WIEDEŃ, *20 Marca.* N. Cesarz Jmć wyjechał dziś rano do Triestu w towarzystwie J. C. K. W. Arcyxięcia Ferdynanda Maxymiljana.

— Kilka gazet naszych zaprzeczają najmocniej wiadomości, jakoby Rząd Austryacki żądał od Sardyńskiego zajęcia swemi wojskami fortec Piemontskich Fenestrelli, Vercil, Alexandryi i Genui, jakowa wiadomość była przyczyną wielkiej fermentacyi umysłów w Izbach Sardyńskich.

BERLIN, *23 Marca.* Dziś Pierwsza Izba ostatecznie przyjęła projekt prawa o ograniczeniu swawoli druku. Cała Lewa strona głosowała przeciw projektowi.

— Od 27 b. m. Pierwsza Izba będzie odbywała swe posiedzenia w Wielkim teatrze.

MANNHEIM, *18 Marca.* Królowa Jmć Niderlandska przybyła tu dziś w drodze do Włoch, gdzie ma brać wody.

HANOWER, *13 Marca.* Dziś Pierwsza Jzba, w rozprawach nad projektem prawa o urzędnikach publicznych, odrzuciła zasadę, która już była przyjęta przez Drugą Izbę, że różnica religii nie może mieć żadnego wpływu na przyjęcie lub nieprzyjęcie do służby, ale obok tego przyjęła §, znoszący wszelkie przywileje, oparte na urodzeniu.

SZWERYN, *19 Marca.* Dzisiejszej nocy J. K. W. Wielka Xiężna szczęśliwie powiła syna.

LONDYN, *19 Marca.* Wczora w Izbie Lordów, Vicehrabia Torrington, były Wielkorządzca wyspy Ceylan, zapowiedział, że sam wniesie bill o sprawach tej kolonii, nie chcąc dłużej znosić oskarżenia, zaniesionego przeciw jego rządom.

W Izbie Gmin, dnia tegoż, rozprawy o billu katolickim ciągnęły się dalej i zostały odłożone do dnia jutrzejszego. Dziś wniosek P. Trewen o powtórném odczytaniu billu, zmniejszającego akcyzę na chmiel, został odrzucony 131 głosem przeciw 9.

— Dziś przybył do Londynu były Wódz Naczelny armii Wschodnio-Indyjskiej, sir Charles Napier.

PARYŻ, *20 Marca.* (Przez telegraf.) P. Berryer cofnął swój wniosek o zwrócie podatku 45 centimów dodatkowych, uzyskanego przez Rząd tymczasowy rewolucyjny.

— P. de Germiny, Minister Skarbu, wróciwszy z Rouen objął na nowo swój portfel, czego się nie spodziewano i co każe wnosić, że Gabinet nowy nie tak rychło jeszcze będzie złożony.

— Słychać, że sławny Proudhon otrzymał amnestyą i został wypuszczony z więzienia.

— Wiadomo, że przed niejakim czasem Arcybiskup Paryski wydał rozkaz do Duchowieństwa, zabraniający mu mieszkać się do polityki i nakazujący posłuszeństwo prawom i miłość ojczyzny. Ostatniemi czasy Biskup Chartrés wydał List Pasterski, i wezwał urzędowie gazetę *Univers Catholique* do ogłoszenia tego aktu, który jest niczém inném, jak ostrą krytyką rozkazu Arcybiskupa. W dzisiejszym numerze tenże dziennik zawiera Dekret Arcybiskupa, którym List Pasterski jego Sufragana, Biskupa Chartres, zostaje poddany pod sąd Synodu prowincyonalnego. To poróżnienie w łonie Kościoła Francuzkiego czyni wielkie w Paryżu wrażenie; Arcybiskup Paryski ma za sobą wszystkich ludzi prawdziwie religijnych i umiarkowanych.

STOCKHOLM, *14 Marca.* Dziś, o godzinie 6 po południu, Król Jmć, z Xięciem Oskarem, wrócił tu z Christianii.

RZYM, *9 Marca.* Krwawe zajście miało tu miejsce w dniu dzisiejszym między artyllerzystami francuzkimi i rzymskimi; kilku francuzów raniono.

— Podług gazety urzędowej Weneckiej, między Austryą i Francyą stanęła ostateczna ugoda, ustanawiająca liniją demarkacyjną, której wojska tych dwóch Państw, zajmujące Włochy, wzajemnie przekraczać nie mają. Linija ta dla austryaków ogranicza się okręgiem Otricoli, a dla francuzów Civita Castellana. *(Journ. de S.-P. Pszcz. Półn. R. I.)*

WIADOMOŚCI ROZMAITE.

Gazeta *New-York Dry goods Reporter* przytacza następny przykład szybkości obrotów handlowych między Angliją a Ameryką północną.

Jeden fabrykant wysłał z Bradford partyą swych wyrobów do Liverpool 19 Sierpnia. 21 tegoż miesiąca towary

były upakowane na statku parowym *Atlantic*. 1 Września, w Niedzielę, statek przybył do New-York, ładunek sprzedany nazajutrz, w Poniedziałek 2 Września; wydano je kupcowi 3 tegoż m., a 4, rachunek sprzedaży wyprawiono do Anglii na statku parowym *Europe*, który dnia tego odpłynął. Licząc dni dziesięć na zwyczajny dziś powrót statku, angielski fabrykant mógł mieć doniesienie o skutku swej tranzakcyi po upływie 27 dni od wysłania towaru. Dla obstalowania takichże wyrobów na jednej z fabryk krajowych amerykańskich i otrzymania ich w New-York, potrzebaby daleko więcej czasu.

* * *

W *Journal du Hâvre* wyczytujemy następny fakt bezprzykładnej szybkości w dziejach budownictwa żeglarskiego. W rzece Glasgow w Szkocyi, przy ujściu do morza, stoi w tej chwili w zupełnej gotowości do odpłynienia statek parowy ze śrubą Archimedesa siły 430 koni i podejmujący 700 ton, a który był założony na warstacie 12 Grudnia 1850 roku, spuszczony 3 Lutego 1851, a ostatecznie opatrzony, urządzony i uzbrojony 28 tegoż miesiąca; tak, iż cała budowa i wygotowanie jego dokonane zostały w ciągu dziesięciu tygodni. Ten znakomity exemplarz biegłości budowników angielskich otrzymał imię *Arabian* i przeznaczony jest do stałej kommunikacyi między Liverpool i Konstantynopolem.

* * *

Dekretem Króla Jmci Belgów, z dnia 5 Marca, wydany został przywilej wyłączny na nowo-wynaleziony sposób garbowania skór bez użycia kory drzewnej.

* * *

Gazeta jedna Stanów Ameryki północnej ogłasza taxę wynagrodzenia lekarzy w Kalifornii, postanowioną przez Radę lekarską w San-Francisco; taryfa ta jest bardzo długa i nader szczegółowa, wybieramy z niej celniejsze artykuły, dowodzące wielką bezinteressowność Hippokratów nowego Eldorado; i tak, płaci się:

Każda wizyta doktorska 80 franków — wizyta nocna od 150 do 250 franków; — narada, (consilium) 500 — Sprawozdanie medyczno-sądowe 750 — Babienie w trudnym połogu 1,500 — Obraz choroby na pismie ułożony 2,500 — Lithotomija (operacya kamienia) od 2,500 do 5,000 — Kateteryzm 500 do 1,000 — Dyssekcya trupa w celu medyczno-sądowym 1,000 — Dyssekcya na żądanie krewnych 2,500 — Odjęcie nogi lub ręki 1,500 — Operacya hernii zadławionej (hernie étranglée) 2,500 do 5,000 franków.

ROZMAITOŚCI.

RADYKALNY PRZEWRÓT W CUKROWARSTWIE.

(List do Wydawcy.)

Mości Redaktorze! W środku starego Wiednia stoi od wieków pień drewniany, cały żelaznym pancerzem okryty, bo każdy z wędrujących rzemieślników musi rad nierad wbić weń swój ćwieczek, a ztąd ćwiek na ćwieku, i im kto później przychodzi, tém większą ma trudność znaleść jeden próżny punkcik, gdzieby i swój mógł pomieścić; ja nic nie uważam, uderzam młotkiem — stuk — i masz Pan mój ćwieczek w swoim Tygodniku.

Przepraszam więc Pana, że do jego literackiego Salonu choć na chwilę wprowadzę Industrialnego intruza, który znalazł się na stepach Ukrainy. Pierwsi komu ta kraina najwięcej winna, są hrabia Bobryński i zastępca jego P. Dupan, którzy przez wprowadzenie przemysłu cukrowego tłokiem prassy hydraulicznej, odkryli dla kraju tego prawdziwą Kaliforniją. Dziś już produkujemy cukru blisko na dwa miljony i pół rsr. rocznie, a te w ciągłym obiegu będąc, stają się ważném bogactwem dla kraju; a co w tém najdoskonalszego, to, że przemysł ten jest właściwy temu krajowi, związany ściśle z rolnictwem, wzbogaca lud prosty, przyzwyczaja go do pracy, i dziś chłop ukraiński chodzi koło machiny parowej, jakby ją sam utworzył i żyje z nią w przyjaźni, czasem wprawdzie ukraińskim zwyczajem coś złamie, coś zepsuje, ale to wszystko drudzy jego bracia poprawią, zawsze pod przewodnictwem jakiegoś cudzoziemca, który każdego po kilka słów swego języka nauczy, i taki z chłopców, co służył czas krótki Niemcowi, w piecu jego palił, zdało mu się że Anglikowi tegoż zrobić nie może, przejęty mniemaną Niemczyzną, w wyobrażeniu że nie zna Angielskiego języka.

Jeżeli fabrykacya cukrowa dotąd małą liczbę osób interessuje, to nie idzie za tém żeby tak zawsze być miało, bo w tych czasach tak wielkie postępy uczyniła, że zajmie bez wątpienia i te osoby, które ani myślały o cukrze, ani też uważały się w możności zajmowania się tym przedmiotem; o tém wspomnę niżej, przechodząc w krótkości postępy, uczynione w tych dwóch latach, a szczególniej w 1850.

W miesiącu Oktobrze roku zeszłego, robiłem wycieczki do fabryk cukrowych w Niemczech i we Francyi, chciałem się przekonać, jak dalece różnią się od naszych; znalazłem tam wszystkich prawie robiących na parze, najwięcej w aparatach odkrytych, i wszyscy prawie bez wyjątku robią cukier w głowach małych rafinatkach *du premier jet*, oczyszczając silnie soki burakowe wiadomym zwyczajnym sposobem, za pomocą dobrze przerobionych węgli i mocnej filtracyi; mniemanie więc że są tylko wyłącznie fabryki jakoby metodą P. Rousseau działające, jest mylne i puszczone w obieg przez agentów P. Derosne et Cail, którzy nabywszy przywilej P. Rousseau, ten chcą tutaj exploatować. Metoda ta wszakże we Francyi nie utrzymała się, z powodu trudnej roboty, zasadzającej się na przesycie wapnem, a ztąd częstych zajść chymicznych w działaniach, co odstręczyło fabrykantów francuzkich od tak trudnej i niepraktycznej roboty.

Mówimy więc, że zwyczajnym sposobem fabrykując cukier burakowy, *wszystkie* fabryki francuzkie, i większa część

niemieckich, otrzymują produkt w głowach, nieustępujący w niczém dobremu cukrowi rafinowanemu. Zwracam tu uwagę P. Fabrykantów dla tego, żeby ich ośmielić wejść w ten tryb fabrykacyi, jako rzeczy która ich zrobi niezależącemi od PP. Rafinerów, którzy dziś ceny stanowią na piaski dość arbitralnie, i są pośrednikami między konsumentami i fabrykantami piasków cukrowych. Dla ułatwienia i tej operacyi, dość długiej i wymagającej więcej nakładów, w roku 1850 P. von Goethun, mieszkający w Lembeck w Belgii, wynalazł machinę wielką centrofugalną, (odśrodpędną), która w ciągu godziny czasu, wprzód z utfilu cukrowego, a potém z piasku z tego otrzymanego, oddaje cukier rafinowany, który przez ten krótki czas odbył cały proceder długi rafinacyjny i potrzebuje nie więcej jak dwa lub trzy dni dla ostatecznego wyschnięcia. Dziś więc rzuciwszy buraki na tartkę, trzeciego lub czwartego dnia najdalej otrzymuje się cukier dobry rafinowany i mogący iść już na sprzedaż — ten wynalazek już się u nas praktykuje z zupełnym skutkiem, lecz są to postępy więcej indywidualne. Teraz wspomnę Panu o dążności do zrobienia tej fabrykacyi ogólną.

P. Dubrinfaut w Valenciennes, w fabryce P. Graan, za pomocą baryty wydobywa wszystek cukier, co się zostaje w melasach, to jest 25 na sto; tenże sam systemat zastosowuje on do fabrykacyi cukru z soków burakowych, a to tym sposobem: Sok wyciśnięty łącząc się z barytą formuje osad, który jest cukrzanem baryty; ta strąca się za pomocą gazu kwasu węglowego, mając z nim większe powinowactwo niż z cukrem; pozostaje więc syrop cukrowy, łatwy do dalszej traktacyi. — Czy więc baryta w wielkiej ilości znajduje się u nas, i czy drogo kosztować może, prosimy o uwiadomienie?

P. Peligat, przyjaciel i towarzysz P. Dubrinfaut, w tym właśnie czasie udzielił mu nowszych jeszcze sposobów strącania cukru, który P. Dubrinfaut wypracował, i wziął już na nie przywilej. Sposob ten tak jest prosty, tak łatwy i mało kosztowny, że każdy rolnik z małym zasobem chwycić się go może, i produkować jeżeli nie czysty cukier, to przynajmniej cukrzan wapna, który w handlu, jak inny produkt, mieć będzie swoje miejsce. — Sposob ten zasadza się na *strąceniu wszystkiego cukru z soku surowego za pomocą wapna.* Rzecz ta jest istotna, prawdziwa, bo cukier łączy się z wapnem w stosunku 17 wapna na 83 cukru, co będzie *cukrzanem wapna.* Dalej idąc, kombinując dwa razy 17 na sto całej mieszaniny czyli 34 wapna, reszta cukru, nazywać się tu będzie *cukrzanem dwuzasadowym* (bibasique) — 51 wapna a 49 cukru, *tribasique.* Te wszystkie cukrzany są roztwarzalne w wodzie, jednak ostatni, który zawiera 49 cukru na 100, opada ze swego rozczynu w alkoholu 90° i w innych ciałach, o których się później dowiemy.—Strącony *trzyzasadowy* cukier, zawierający 50% cukru, można wysuszyć, transportować jak kamień, nieulegający zmianom przez wpływ powietrza, światła, *etc.* Uważ Pan, Panie Redaktorze, co za zmiana w cukrowarstwie przed nami? w co się obrócą metody Szwenbacha i inne tym podobne, kiedy, zamiast suszyć buraki i przewodzić włókno, a później to macerować, mam produkt łatwy do przewozu i do dalszej traktacyi. Jakie to u nas przemiany być mogą kiedy fabrykacya na stopniu, jak dziś, służy tylko uprzywilejowanym osobom, bo trzeba do tego: 1) Ziemi doskonałej; 2) Lasu obfitość; 3) Kapitału dla całej tej exploatacyi, — następnie zaś, będę mógł, nie mając lasu, uprawiać buraki i wyciskać, a cukier wapnem strącając, sprzedać go spekulantom; ci zawiozą go między lasy, gdzie opał tani, ludzie bez wielkich zatrudnień i żądni zarobków.

Z. H.

Steblów, 25 Lutego 1851 r.

DONIESIENIE MUZYKALNE.

Jutro, we Wtorek, 20 Marca, bracia Wieniawscy dają tu drugi swój koncert w Wielkim Teatrze; programmat jego jest następujący:

Część 1.

1. Uwertura na *ut* — *Beethoven.*
2. Allegro 17 koncertu Viotti na skrzypce, z towarzyszeniem orkestry, wykonane przez H. *Wieniawskiego.*
3. a) Tarantella przez Thalberga, b) le Bananier, pieśń murzyńska przez Gottschalck, wykona J. *Wieniawski.*
4. Fantazya na motiwa Pirata na skrzypce, z orkestrą, przez Ernsta, wykona H. *Wieniawski.*

Część 2.

5. Uwertura z Fra-Diavolo — *Auber.*
6. Wielkie Duo-Concertant na piano i skrzypce na hymn narodowy P. Lwow, najpoddanniej poświęcone N. Cesarzowej Jmci, skomponowane i wykonane przez H. i J. *Wieniawskich.*
7. Allegro z 2 koncertu Chopin'a z orkestrą, — J. *Wieniawski.*
8. Karnawał Wenecki, (na żądanie), Waryacye krotofilne (burlesques), poprzedzone przez andante, na skrzypce, komp. Ernsta — wykona H. *Wieniawski.*

Ceny miejsc, jak na pierwszym koncercie, (patrz № 17 Tygodnika).

Po tém drugiém wystąpieniu *Wieniawskich*, postaramy się zdać sprawę z gry tych genialnych braci i z wrażenia jakie sprawili na Publiczności; sądząc z tego cośmy już słyszeli i widzieli, nie wątpimy, że jutrzejszy koncert zgromadzi nader licznie miłośników muzyki.

Позволяется печатать. 19 Марта 1851 года. *Ценсоръ Н. Ахматовъ.*
W DRUKARNI WOJENNEJ.